

Korupcijas novēršanas
un apkarošanas birojs

Kas ir iekšējā kontrole?

Publicēts: 20.04.2021.

 [Lejuplādēt infografiku](#)

KAS IR IEKŠĒJĀ KONTROLE?

Iekšējā kontrole ir jebkuras institūcijas vai uzņēmuma īstenots pasākumu kopums, kas vērsts uz mērķu efektīvu sasniegšanu, vienlaikus novēršot korupcijas un interešu konflikta riskus.

Korupcijas risks ir varbūtība, ka kāds no darbiniekiem ar nodomu vai bez nodoma rīkosies savu vai citas personas materiālo interešu labā, gūstot sev vai nodrošinot citiem nepienākošos labumu un nodarot kaitējumu (mantiskā izteiksmē vai sagraujot reputāciju) institūcijai vai uzņēmumam.

Lielāks korupcijas risks pastāv gadījumos:

Iespēja rīkoties vienpersoniski

Piešķirta plaša rīcības brīvība, ko neierobežo normatīvie akti

Nepastāv stingri kontroles un uzraudzības mehānismi

Netiek ievērotas ētikas normas

Maldi

Interešu konflikts attiecas tikai uz valsts amatpersonu darbībām

Korupcija/ krāpšana ir valsts administrācijas un tiesībsargājošo institūciju problēma

Iekšējās kontroles mehānismu ieviešana ir ļoti dārga un nedod vēlamo efektu

Stingra kontrole izskaudīs jebkuru korupcijas/ krāpšanas risku

Visi uzņēmuma darbinieki ir lojāli un uzticami

Stūrakmeņi korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai

Pasākumi risku novēršanai

- Funkciju un atbildības dalīšana
- «4 acu princips» ieviešana
- Procesi dokumentācija
- Godīga grāmatvedība
- Uzņēmumu reģistrēšana

Ētikas normas

- Ētikas normas ievēro visi darbinieki
- Vadības ētiska rīcība ir piemērs visiem darbiniekiem
- Ētikas normas tiek regulāri aktualizētas

Ziņošana par pārkāpumiem

Izstrādāts skaidrs rīcības plāns gadījumiem, kad darbinieks vēlas ziņot par pārkāpumu

Komunikācija un apmācības

Informatīvi pasākumi un regulāras apmācības visiem darbiniekiem par ētikas normu ieviešanu, kā arī korupcijas riskiem un sekām

Sadarbība ar partneriem

Korupcijas risku novēršanas prasības attiecas arī uz trešajām personām, piemēram, starpniekiem, konsultantiem, izpildītājiem, meitas uzņēmumiem u.c.

Atbildība

Ir ieviestas atbilstošas procedūras un noteikta atbildība par pārkāpumiem

www.knab.gov.lv

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) "Labās prakses vadlīnijas iekšējās kontroles, ētikas un atbilstības jautājumos" rekomendē uzņēmumiem ieviest efektīvus iekšējās kontroles pasākumus.
Vairāk informācijas: <https://www.knab.gov.lv/lv/education/uznemejiem/>

<https://www.knab.gov.lv/lv/kas-ir-iekseja-kontrole>